

PREMIUM - FÖR DIG SOM PRENUMERERAR

SKÅNES ELFÖRSÖRJNING 22 februari 2021 06:30

Spara

Ny larmrapport: Skånes kommuner illa förberedda för framtida effektbrist

Skånes kommuner är illa förberedda för framtida perioder med akut effektbrist. Enligt en rapport från konsultbolaget WSP skjuter kommunerna över allt för mycket ansvar till elnätsbolagen.

– Kommunerna förutsätter att elförsörjningen fungerar. De måste göra mer, säger rapportförfattaren Anna Nordling.



Erik Magnusson + Följ



Området Hurva utanför Lyby väntas drifställas under mars. Men även efter det att Skåne tillförs 600 MW i ökad överföringskapacitet kommer elkapaciteten i Sydsverige att vara i underkant.

Bild: Johan Nilsson/TT

Det finns en allvarlig kapacitetsbrist i det svenska elnätet.

Den är särskilt stor i Skåne och Stockholmsområdet. Det har skapat problem för skånska industriföretag som Ecolan, Lindab, Polykemi och Pågen.

[Om våra annonser](#)

Nu slår en rapport från konsultbolaget WSP larm om att sydsvenska kommuner är dåligt förberedda för en ökad elektrifiering – något som väntas leda till att elförbrukningen ökar med uppemot 60 procent fram till 2045.

Anna Nordling på WSP välkomnar att kommuner, region och företag i förra veckan gick samman i en skånsk energikommission för att tala med en röst gentemot regeringen och nationella myndigheter, men anser att Skånes kommuner måste göra än mer för att samordna planeringen.

– Skånes kommuner måste skaffa sig bättre koll. Under kommande år måste de ha lösningar på hur elanvändningen ska kunna öka, säger hon.

Enligt Svenska Kraftnät måste sydsvenska elkonsumenter kallt räkna med att årligen drabbas av akut effektbrist under 400 timmar. Det motsvarar 17 dygn per år.

Enligt Anna Nordling har kommunpolitikerna i Skåne och Stockholmsområdet hittills inte tagit det hotet på tillräckligt stort allvar. De har inte skapat sig en egen bild av hur kapacitetsproblemen påverkar den ökande elanvändningen i den egna kommunen, i grannkommunerna och i regionen i stort.

– Kommunerna har ett ansvar för sina invånare och de företag som finns i kommunen. De måste förbereda elnätbolagen bättre för utbyggnader som är på gång. Och elnätbolagen måste bli bättre på att prata med kommunerna om kommande utmaningar, säger Anna Nordling.

I Skåne ägdes Sydkraft av de stora kommunerna fram till 1990-talet. Idag heter bolaget Eon och styrs från Tyskland. På så sätt har de skånska kommunernas samordning i elnätsfrågor successivt eroderats.



"Skånes kommuner måste skaffa sig bättre koll. Under kommande år måste de ha lösningar på hur elanvändningen ska kunna öka", säger Anna Nordling, energiexpert på konsultbolaget WSP, som på eget bevåg tagit fram rapporten.

Bild: WSP

Anna Nordling betonar vikten av att samhällsnyttiga projekt inte trängs undan av bristande elkapacitet. Om en kommun framgångsrikt förmår ett stort amerikanskt företag att bygga en serverhall i den egna kommunen slukar det kanske eleffekt som behövs för en stort expanderande sjukhus i grannkommunen.

Detta tänkta exempel stämmer väl in på Microsofts planerade nybygge i Staffanstorp, bara några få mil från Skånes universitetssjukhus i Lund.

- Det är ett typexempel på utmaningar vi ställs inför med elektrifieringen. Hittills har den kommun som varit först till kvarn fått tillgång till eleffekten. Under kommande år blir det viktigt att reda ut vem som bär ansvar för att vi har ett elnät med el för alla, säger Anna Nordling.

Skånes kommuner måste i ökad grad lita på sol- och vindkraftsel. Skåne får ett stort överflöd av el när det är soligt och blåsigt, men ett lika stort underskott när det blir kallt och vindstilla.

Därför har Skåne ett stort och ökande behov av att lagra el. Strömmen kan lagras i batterier eller som vätgas när elpriset är lågt för att komma till användning när elpriset är högt.

Störst lagringskapacitet finns idag i privata elbilar, men kan i framtiden också skapas i anslutning till solcells- och vindkraftparker. Däremot får inte elnätsbolag som Eon Energidistribution och Öresundskraft Elnät bygga upp egna ellager.

I Uppsala bedrivs just nu en försöksverksamhet kring ett lokalt energilager. De här containerna är fulla med batterier som lagrar el när elpriset är lågt – och som ger närområdet ström när elpriset är högt.

Bild: Vattenfall

Enligt Anna Nordling bör kommuner och företag fundera över om de ska investera i sådan lagring.

I Malmö har hamnbolaget CMP haft planer på att förvandla parkerade elbilar till ett jättelikt energilager.

I Uppsala har en ambitiös försöksverksamhet redan inletts.

– I Uppsala bygger kommunen just nu ett energilager i samarbete med Vattenfall, ett batterilager på 5 megawatt som motsvarar ytan av en halv fotbollsplan. Den typen av energilagring blir viktig framöver vid akuta bristlägen, säger Anna Nordling.

De jättelika parkeringsytorna i Malmö hamn skulle kunna förvandlas till ett jättelikt energilager – med elbilarnas många batterier som lagringsplats.

Bild: Johan Wessan

Enligt henne måste såväl Stockholm som Skåne i ökad grad klara sig på förnybara energikällor i närområdet.

Det beror på att flera energislukande jätteanläggningar är på gång på platser som Gävle, Luleå och Skellefteå i form av batteritillverkning, serverhallar och vätgasfabriker.

Den utvecklingen innebär att de södra delarna av Sverige kommer att få begränsad tillgång till den överkapacitet som finns i Norrland idag.

– Det som behövs nu är ökat samarbete mellan politiker och andra aktörer, god framförhållning, och nya tekniska lösningar, säger Anna Nordling.

Dela

Tweeta

LÄS OCKSÅ

Skånes kommuner ska tala med en röst i elfrågor